

Informacja

Strona znajduje się w archiwum.

75 OSÓB ZATRZYMANYCH I 3561 ZABEZPIECZONYCH ZABYTKÓW W MIĘDZYNARODOWEJ OPERACJI PANDORA

Data publikacji 24.01.2017

W ogólnoeuropejskiej operacji zainicjowanej przez Cypr i Hiszpanię, przy wsparciu Europolu, Interpolu, UNESCO i Światowej Organizacji Celnej wzięło udział 18 państw. Operacja była wymierzona w zwalczanie kradzieży i nielegalny handel dobrami kultury.

Operacja koncentrowała się na ujawnianiu przypadków grabieży dziedzictwa kulturowego na obszarach lądowych i podwodnych, nielegalnego obrotu dobrami kultury (ze szczególnym uwzględnieniem krajów objętych konfliktem) oraz kradzieży zabytków. Jej celem było także zgromadzenie informacji na temat grup przestępczych, dokonujących nielegalnych eksploracji stanowisk archeologicznych, przestępstw przeciwko dziedzictwu kulturowemu.

Operacja PANDORA została przeprowadzona w październiku i listopadzie 2016 roku, przy czym wspólna faza działań przypadła na koniec listopada 2016 roku, a ze względów operacyjnych działania zakończono na początku bieżącego roku. W ramach współpracy międzynarodowej, do działań oddelegowano policjantów z innych krajów do pomocy w czynnościach kontrolnych i przeszukaniach. W wyniku tej operacji 75 osób zatrzymano i wszczęto 92 nowe postępowania. Większość działań przeprowadzono we współpracy z różnymi służbami i instytucjami m.in. służbą celną, Ministerstwem Kultury, kościołem.

W operacji PANDORA uczestniczyły następujące kraje: Austria, Belgia, Bułgaria, Bośnia i Hercegowina, Cypr, Chorwacja, Niemcy, Grecja, Włochy, Malta, Holandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Serbia, Hiszpania, Szwajcaria i Wielka Brytania. Łącznie zabezpieczono 3 561 dóbr kultury, z których blisko połowa stanowiła zabytki archeologiczne. Ponadto w wyżej wymienionych krajach skontrolowano łącznie 48 588 osób, 29 340 pojazdów i 50 statków.

Hiszpańska Guardia Civil zabezpieczyła ponad 500 obiektów archeologicznych w Murcji, w tym 19 obiektów pochodzących z kradzieży z Muzeum Archeologicznego w Murcii, dokonanej w 2014 r. Działania hiszpańskich służb polegały także na monitorowaniu ogłoszeń i ofert zamieszczanych w sieci Internet - w ich wyniku zabezpieczono ponad 400 monet nieustalonego pochodzenia.

Natomiast grecka policja zabezpieczyła część marmurowego osmańskiego nagrobka, obrazek z XVIII wieku, przedstawiający Świętego Jerzego oraz dwóch innych świętych, zabezpieczyła także dwa bizantyjskie artefakty.

Działania polskiej Policji w ramach Międzynarodowej Operacji PANDORA.

Policjanci Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu ustalili mężczyznę, który na polach uprawnych pomiędzy

miejscowościami Ujście a Mirosławie chodził po polu z wykrywaczem metali. Mężczyzną tym okazał się Łukasz W. , który nie posiadał stosownych zezwoleń na prowadzenie poszukiwań przy użyciu detektora metali. Przy mężczyźnie, jak również w samochodzie, którym przyjechał na miejsce nie ujawniono żadnych przedmiotów mogących pochodzić z nielegalnie prowadzonych poszukiwań. Wspólnie z archeologiem z Muzeum Okręgowego w Pile przeszukano miejsce zamieszkania mężczyzny, w wyniku czego ujawniono i zabezpieczono około 1000 różnych przedmiotów pochodzących z nielegalnych wykopalisk, wśród których znalazło się 5 bardzo cennych fibul rzymskich z czasów Cesarstwa Rzymskiego, elementy ceramiki nowożytniej, elementy okucia rzemieni pasów i uprząży końskiej, drobne elementy wykonane ze srebra, zapinki, spinki oraz około 600 monet pochodzących z okresu XVIII-XX wieku. Ustalono, że Łukasz W. część przedmiotów pozyskanych w wyniku nielegalnie prowadzonych poszukiwań sprzedawał na jednym z portali aukcyjnych. Zabezpieczono również sprzęt, którym mężczyzna się posługiwał

Funkcjonariusze KWP w Poznaniu na terenie woj. wielkopolskiego, w trakcie kontroli tzw. giełdy staroci „Stara Rzeźnia”, znajdującej się w Poznaniu, ujawnili i zabezpieczyli zabytkowe XVIII wieczne epitafium wpisane do ewidencji Muzeum Narodowego w Poznaniu.

W ramach operacji PANDORA policjanci z Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi ustalili 11 osób nielegalnie poszukujących zabytków, przeprowadzono 6 przeszukań, ujawniono i zabezpieczono szereg zabytkowych przedmiotów z różnych okresów historycznych od średniowiecza do czasów nowożytnych oraz przyrządy służące do wykrywania metalu i poszukiwania zabytków znajdujących się pod ziemią. Zabezpieczono około 650 zabytkowych monet, zabytkowe plomby, fragmenty zabytkowych ostróg i strzemion a także zabytkową broń białą, szable i bagnety od broni palnej, około 20 hełmów, 2 kartacze oraz okucia odznaczenia i przedmioty osobiste żołnierzy licznie występujących na terenie pól bitewnych naszego kraju. Ponadto zabezpieczono 12 sztuk zabytkowej broni palnej: karabiny maszynowe, karabiny, pistolety i pistolety maszynowe oraz duże ilości istotnych elementów broni palnej, jednocześnie ujawniono około 800 sztuk amunicji do broni palnej, 1 pocisk raketowy „Nebelwerfel”, amunicję artyleryjską, granatniki przeciwpancerne, wyrzutnie raket i inne materiały i urządzenia niebezpieczne pochodzenia wojennego.

Jak wynika z ustaleń śledczych, poszukiwacze prowadzili poszukiwania na stanowiskach archeologicznych i polach bitewnych. Działania były ukierunkowane na miejsca, w których można było spodziewać się zabytków archeologicznych i pamiątek po działaniach wojennych. Były to między innymi stanowiska archeologiczne, w tym grodziska, zabytkowe parki, kompleksy leśne i pola uprawne ulokowane w pobliżu miejsc o znaczeniu historycznym. Pozyskane w ten sposób przedmioty oferowali do sprzedaży wśród kolekcjonerów lub włączali je do swoich prywatnych kolekcji.

Funkcjonariusze z Łodzi dokonali również przeszukania u mieszkańca Kamieńska w powiecie radomszczańskim, gdzie ujawniono i zabezpieczono karabin, amunicję oraz inne zabytki pochodzące z nielegalnych wykopalisk, a także wykrywacz metalu. Tego samego dnia przeszukano mieszkania kolejnych dwóch osób, w których ujawniono i zabezpieczono amunicję oraz zabytki pochodzące z nielegalnych wykopalisk. W trakcie czynności zabezpieczono zabytkowe przedmioty, wykrywacz metalu i amunicję pochodzące z nielegalnych poszukiwań zabytków, ponadto ujawniono nielegalne oprogramowanie komputerowe.

W tym samym czasie Wydział Kryminalny Komendy Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy otrzymał informacje o osobie, która na jednym z portali aukcyjnych wystawiał na sprzedaż monety mogące być zabytkami archeologicznymi.

Policjanci szybko ustalili, że tą osobą jest 35-letni Marek K. mieszkaniec powiatu włocławskiego. Kryminalni z Bydgoszczy wspólnie z policjantami z Brzeźcia Kujawskiego i pracownikiem Urzędu Ochrony Zabytków w Toruniu Delegatura we Włocławku z dziedziny archeologii udali się do miejsca zamieszkania podejrzanego mężczyzny. Marek K. przyznał się do zarzucanych mu czynów oraz wskazał miejsce przechowywania monet. W trakcie przeszukania wskazanej przez mężczyznę piwnicy ujawniono różnego rodzaju monety oraz ich fragmenty, a także przypominający kabłąk „Fibuli rzymskiej” oraz inne przedmioty metalowe, co do których istnieje podejrzenie, że są zabytkami. Ustalono, że przeszukiwana piwnica służyła do „przebierania” i przechowywania rzeczy wcześniej znalezionych na polu przy użyciu wykrywacza metali. W piwnicy, oprócz wymienionych przedmiotów, znajdowało się wiele przedmiotów znalezionych na polach, które zostały sprawdzone przez archeologa i pozostawione mężczyźnie.

Polska Policja aktywnie uczestniczyła w Operacji PANDORA, za jej przygotowanie i realizację odpowiedzialne było Biuro Kryminalne Komendy Głównej Policji, w którym funkcjonuje punkt kontaktowy Nieformalnej Sieci ds. Przestępczości przeciwko Dobrom Kultury EU CULTNET. Działania realizowane były w ścisłej współpracy z komendami wojewódzkimi (Komendą Stołeczną Policji).

Podczas całej operacji EUROPOL zapewniał wsparcie operacyjne i analityczne wszystkim zaangażowanym w działania

ekspertom. Interpol zapewnił wsparcie wszystkich ekspertów uczestniczących w operacji w zakresie weryfikacji proveniencji kwestionowanych w trakcie prowadzonych kontroli i sprawdzeń dóbr kultury w międzynarodowej bazie danych Skradzione Dzieła Sztuki Sekretariatu Generalnego Interpolu w Lyonie. Światowa Organizacja Celna była zaangażowana w bieżącą wymianę informacji pomiędzy wszystkimi uczestniczącymi w działaniach służbami celnymi, zapewniając ścisłą współpracę i komplementarne wsparcie działań policji. UNESCO zapewniło materiały szkoleniowe oraz doradztwo krajom uczestniczącym w działaniach.

Źródło: KWP w Bydgoszczy, KWP w Poznaniu, KWP w Łodzi

(Biuro Kryminalne KGP) / mg

